

04.02.2019

El passat dia 11 de desembre de 2018 vam presentar les conclusions de la *I Jornada de la FOLC sobre la promoció de l'ús del català* a la Casa Golferichs de Barcelona. Les trobareu tot seguit clicant a *Llegir-ne més*

CONCLUSIONS DE LA 1ª JORNADA DE LA FOLC SOBRE LA PROMOCIÓ DE L'ÚS DEL CATALÀ (Igual de vàlides per a l'occità/aranès). CASA GOLFERICHS 19:30 H. 11-12-18

EXPERIÈNCIES, OBJECTIUS I ESTRATÈGIES DE LES ENTITATS QUE LLUITEN PER LA LLENGUA ALS PAÏSOS CATALANS

Avui es tracta de presentar-vos les conclusions de la 1ª Jornada de la FOLC sobre la promoció de l'ús social del català (i l'occità-aranès) celebrada el 10 de novembre (fa un mes) a la Facultat de Lletres de la Universitat de Girona i les novetats que en la promoció de l'ús del català s'han produït en aquests últims 5 anys, evidentment envoltats de les incidències polítiques i socials que tots coneixem.

També valorarem la nova llei europea de l'audiovisual de la mà de Daniel Condeminas, consultor en comunicació i ex-degà del Col·legi Professional de l'Audiovisual de Catalunya.

Encara que parlem de Primera Jornada, el primer que ens ha de quedar clar és que la reflexió i el debat sobre l'ús social del català i les experiències i estratègies de promoció d'aquest ús ja ve de lluny, nosaltres ens remuntarem només als últims 5 anys i a les reflexions contingudes en les 10 taules rodones que des de 2014 van anar convocant-se a partir de les conclusions del Simposi sobre la promoció de l'ús social del català que tingué lloc el 20 d'octubre de 2012 a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans. Aquelles conclusions es van presentar el 30 d'abril del 2013 a l'Espai Vilaweb i el llibre del Simposi es pot trobar al Bloc de la FOLC a Vilaweb (<http://www.folc.cat/images/SimposiXarxa/llibre.pdf>).

Partíem i partim totes, tant les entitats com les institucions científiques com tot el conjunt, del voluntariat lingüístic compromesos amb la llengua catalana i l'aranesa que el seu futur depèn bàsicament de l'ús –l'ús parlat, escrit, llegit de forma activa (i en segons quins casos i fases de forma passiva).

Contingut de les Taules Rodones:

Taula rodona 1: *El català al cinema en la transició nacional*

Taula rodona 2: *Per què canviem de llengua, si ens entenen?*

Taula rodona 3: *Com i amb qui aprenen a parlar català, els nouvinguts?*

Taula rodona 4: *La Llei d'acollida, gènesi i desplegament*

Taula rodona 5: *El català en la comunicació interpersonal. Experiències en l'educació no formal i a l'escola*

Taula rodona 6: *Immigració i escola a la nova República Catalana*

Taula rodona 7: *Trajectòries lingüístiques i incorporació de nous parlants al català*

Taula rodona 8: *Surten de la Universitat amb la formació adequada els nostres mestres?*

Taula rodona 9: *Per la reciprocitat plena i la creació del consell audiovisual en català*

Taula rodona 10: *El català en zones difícils o conflictives. Noves experiències per al foment de l'ús del català tant a l'escola com en altres àmbits*

La idea principal de tots els debats de les 10 taules rodones era abandonar la pura lamentació i subratllar els elements i les experiències positives cap on calia incidir (és el mateix plantejament de l'exposició de la FOLC: **Una llengua cap a la llibertat: Realitat i vitalitat de la llengua catalana**).

Per a qui no va ser present a la Jornada de Girona resumeixo que va consistir en 4 activitats: una presentació d'experiències positives, basada en les conclusions de les 10 taules desenvolupades des del 2014 al 2017, dues taules rodones amb la participació de persones expertes, una moderada per Natxo Sorolla, sobre les principals dificultats i mancances als diversos territoris de parla catalana a càrrec de Natxo Sorolla, i Joaquim Torres de la xarxa CRUSCAT, Raquel Casesnoves antropòloga i sociolingüista i el pedagog i membre de la Secció Filològica de l'IEC Alà Baylac-Ferrer.

I una altra taula moderada per la presidenta de la FOLC, Maria Antònia Font, sobre els objectius més immediats i les estratègies per arribar-hi també a tots els territoris de parla catalana a càrrec de Salvatore Izza, Maria Cucurull, Eva Bertrana, Joaquim Monclús, Maria Antònia Font, Vicent Maurí i Sergi Font.

Després es presentà un resum dels objectius més immediats a cada territori i dels objectius bàsics compartits.

La cloenda anà a càrrec de la Directora General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, Ester Franquesa.

La jornada va preveure quatre objectius importants: conèixer les experiències positives, conèixer la situació de la llengua sense lamentacions però també sense enganys ni edulcorants (això vol demostrar l'exposició de la FOLC **Una llengua cap a la llibertat: Realitat i Vitalitat**

de la llengua catalana

exposada al vestíbul de la Sala de Graus), proposar els objectius més immediats i concretar quins poden ser els objectius bàsics que es poden compartir.

No us faré un resum detallat de totes les intervencions perquè no hi ha temps però sí que remarcaré que tant en la primera taula rodona com en la segona es van abordar 4 aspectes coincidents a tots els territoris:

1.- Són importants els contextos legals, és a dir, les lleis i les condicions que augmenten la necessitat d'ús del català i de l'occità aranès també. Per exemple, aquí els temes estrella serien "el requisit" per a tots els funcionaris i per aquells oficis i treballs que impliquen el tracte amb l'administració i el tracte cara al públic o sigui amb els administrats; el tema de l'escola catalana en llengua i continguts (la conjunció lingüística amb immersió en català) i el tema de les lleis de l'audiovisual.

2.- Són importants les experiències que faciliten espais per a poder practicar el català i l'aranès fora de les aules de l'ensenyament reglat com l'escola. I aquí hi entren les experiències lligades als ajuntaments: plans educatius d'entorn, projectes xarxa, projectes d'acompanyament escolar, foment d'espais d'oci, d'associacionisme, de cultura popular, xarxes de relació a través del CNL, sortides de cara a fomentar les pràctiques lingüístiques, voluntariat per la Llengua, parelles lingüístiques, fomentar tota mena de xarxes de relació entre les entitats dels nou vinguts, sortides de caire cultural, pràctiques lingüístiques amb el comerç, projectes com "Xerrem" i "Junts", el teatre, l'òpera...

3.- Cal anar a la coordinació sistemàtica entre entitats científiques, acadèmiques, sindicals, cíviques, polítiques... que estan compromeses amb la llengua: per exemple la iniciativa de *Fest a/Fes-te de la llengua* d'aquest 2018 impulsada per la Secció Filològica de l'IEC; les activitats de la Setmana de la Llengua impulsada per la FOLC; les activitats de la Plataforma per la Llengua; els Correllengua, impulsats per la CAL; Enllaçats per la Llengua (que ara reunirà el plenari aquest proper 15 de desembre a Castelló com cada any amb motiu de l'aniversari de l'aprovació de les Normes de Castelló); fomentar conjuntament actes d'homenatge/recordatori: l'any Pedroló, l'any Pompeu Fabra, l'any Rodoreda, l'any Brossa... Hi ha d'haver uns objectius bàsics compartits.

4.- La necessitat de tenir clares unes quantes argumentacions i idees de formació sobre la

ideologia bilingüista i les seves conseqüències negatives respecte a la normalització del català i de l'aranès: publicacions, articles, conferències, manifestos com el del grup Koiné, projectes d'organització dels compromesos i activistes com el de *Llengua i República* incidència a les xarxes socials, com la comunitat virtual

País de Paraula

...

Es resumirien en 5 objectius:

- 1.- Requisit del català per als serveis públics i els serveis cara al públic.
- 2.- Espai comunicatiu català: reciprocitat entre els Països Catalans.
- 3.- Accions en, per i entorn a l'escola des de la formació de mestres, fins al funcionament escolar intern i extern i l'extensió a les famílies.
- 4.- Accions i iniciatives per incorporar a l'ús tant els catalanoparlants inhibits com dels que no tenen el català com a llengua habitual familiar; prestigiar, popularitzar l'ús.
- 5.- Avançar en un gran pacte lingüístic que ajudés a compartir algunes bases. ideològiques i teòriques essencials.

La nova Directiva europea de serveis de comunicació audiovisual: una oportunitat per treure el català de la marginació en l'oferta digital. A càrrec de Daniel Condeminas, consultor en comunicació i ex-degà del Col·legi Professional de l'Audiovisual de Catalunya (CPAC)

Condeminas explica quines són les oportunitats que ofereix a l'oferta de continguts en català la revisió de la Directiva Europea de serveis de comunicació audiovisual, aprovada definitivament a inicis de novembre, i que haurà de ser adoptada per tots els països de la UE abans de la tardor del 2020.

En relació a les tendències de consum audiovisual, Condeminas subratlla que cal tenir presents dues dades: que ja una quarta part del consum "televisiu" ja no és de canals de TDT sinó d'accessos a la creixent oferta de les plataformes OTT i IPTV, que ara, aquestes ofertes digitals, juntament amb les plataformes i xarxes de compartició i consum de vídeos en *streaming* (com YouTube o Facebook) passen a tenir algunes obligacions compartides amb les televisions convencionals en aquesta Directiva.

Sobre aquesta nova legislació europea, Daniel Condeminas afirma que caldria aprofitar al màxim dos conceptes jurídics d'aquesta que permeten regular l'oferta audiovisual, vingui de la plataforma que vingui. Un ja té anys de recorregut, i és el de "continguts d'interès general". L'altre, vinculat a una de les grans novetats de la futura normativa, que és l'obligació que tots els canals i plataformes audiovisuals han de tenir en la seva oferta un mínim d'un 30% de producció europea. La Directiva assenyala que es podran establir mesures per garantir la "prominència" d'aquests continguts, i això és determinant per poder actuar de valent en un escenari on, en moltes plataformes de distribució audiovisual, el català és quasi testimonial, especialment en l'oferta de primer rang. Precisament, el redactat de la futura Directiva indica que els organismes reguladors o autoritats audiovisuals són les encarregades de garantir, entre altres grans principis, "la diversitat cultural i lingüística". I és a partir d'aquesta garantia de la diversitat lingüística que s'estableix que Catalunya s'hauria de dotar dels instruments necessaris per treure el català de la situació de minorització creixent que pateix en relació al conjunt de l'oferta audiovisual disponible en altres idiomes. I aquí hi entra tot: versions originals, subtitulació, audiodescripcions i doblatge.

I per fer-ho possible, Condeminas considera necessari que el Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) sigui integrant de l'ERGA (Grup d'Entitats Reguladores Europees per al servei de comunicació audiovisual) creat fa uns anys per la Comissió Europea, els membres del qual actuaran als seus respectius territoris com a autoritats audiovisuals. Unes autoritats que estaran dotades amb les competències previstes per la Directiva europea, que en són moltes. Malgrat que a nivell estatal hi ha un organisme que funciona com una mena d'autoritat audiovisual –tot i que amb notables mancances– que és la CNMC (Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia) la futura Directiva contempla que cada Estat membre pugui designar varies autoritats o organismes reguladors i no pas una de sola. I això és

transcendental. El CAC té tot el dret de formar-ne part, com porta demanant de fa temps. No hi ha cap raó tècnica perquè l'Estat espanyol bloquegi aquest ingrés. De fet, l'ERGA és l'únic organisme internacional de pes del qual encara el CAC no n'és membre. Ho és de l'EPRA, la plataforma europea d'organismes reguladors de l'audiovisual; del CICA, la conferència ibèrica del sector; així com de l'organisme homònim llatinoamericà, la PRAI –de la qual n'ocupa una de les vicepresidències– i també de la xarxa d'autoritats mediterrànies, el MNRA o RIRM. Una entitat que properament celebrarà la seva trobada anual a Barcelona, on es formalitzarà que el CAC la presideixi fins finals del 2019.

Per això, pensant tant en treure el català de la residualitat de moltes d'aquestes plataformes com per obrir més finestres a la nostra producció audiovisual -que hauria de ser normalment en català també- Condeminas reclama que caldria que el Parlament s'hi posés aviat i aprofités aquesta oportunitat que ens ofereix Europa, tal i com ha demanat el propi CAC en diverses ocasions.

En aquest [enllaç](#) es pot veure el power point de l'exposició de Daniel Condeminas.